

MENEDÉKJOGI REGISZTRÁLÁS ÉS VIZSGÁLAT

A hontalanság azonosításának javítása érkezéskor

[Mi a kérdés?](#)

[Mit tehetek frontvonalbeli menekültügyi dolgozóként?](#)

[Milyen változásokra van szükség szakpolitikai szinten?](#)

[További háttér-információ a kérdésről és további források](#)

MI A KÉRDÉS?

A hontalanság megállapításának és a hontalanok védelmének elmulasztása **veszélynek teheti ki az embereket** és okozhat **súlyos emberi jogi jogsértéseket**. Például:

- A háború sújtotta országokból - például Szíriából, Ukrajnából, vagy Burmából - származó hontalanokat, akiktől megtagadták a menedékjogot vagy a belépést a tranzitországokba amiatt, mert nem tudják igazolni, hogy honnan érkeznek, erőszakkal visszaküldhetik egy fegyveres konfliktusba, vagy arra kényszeríthetik őket, hogy a többi menekülthöz képest még veszélyesebb utazásra vállalkozzanak, az életüket kockáztatva.
- A hontalanként nem regisztrált hontalan személyeknél fennáll annak kockázata, hogy jogellenesen fogva tartják őket hosszú időtartamokra azonosítás vagy kitoloncolás céljából, még akkor is, ha nem képesek visszatérni a származási országba vagy korábbi tartózkodási helyre, mert nem állampolgárok.
- A nem regisztrált vagy védelmet nem élvező hontalanok kizsákmányoló helyzetekbe kényszerülhetnek a túlélés érdekében, ezek közé tartoznak az emberkereskedelem, mostoha munkakörülmények, vagy modern rabszolgaság.

MIT TEHETEK FRONTVONALBELI MENEKÜLTÜGYI DOLGOZÓKÉNT?

A 4 Kulcsszó: Felismerés, Feljegyzés, Átírányítás, és Tudakozódás!

1. Ismerje fel a hontalanságot

Ne feltételezze, hogy mindenki rendelkezik állampolgársággal, vagy hogy minden hontalan tudja magáról, hogy hontalan. Legyen tudatában annak, hogy egyesek az „állampolgárság” alatt inkább etnikai hovatartozást vagy közösségi csoportot értenek, semmint állampolgárságot. Egy menedékkérő regisztrálásakor érzékenyen tegyen fel kérdéseket az állampolgárságról, hogy segítse a hontalanság azonosítását. Például:

- Az Ön hazája vagy bármely más ország hatóságai Önt állampolgárnak tekintik?
- Rendelkezik Ön (vagy rendelkezett valaha) bármiféle igazolással arra vonatkozólag, hogy állampolgárnak számít bármely országban, például állampolgársági tanúsítvánnyal vagy útlevelel? Ha nem, miért nem?
- Tagja olyan csoportnak, amelyet a kormányzat nem ismer el állampolgárokként?
- Az Ön hazájában a gyermekek megörökölhetik az állampolgárságot az anyjuk révén? Ha nem, Ön megörökölte az állampolgárságát az apjától, vagy megszerezte az állampolgárságát más úton?

További kérdések elérhetőek itt: [Hontalanság Azonosítása: Vizsgálati kérdések](#)

2. Jegyezze fel a hontalanságot / hontalanság jeleit

Ha egy személynél azonosítja a hontalanságot vagy hontalanság jeleit, vagy ha az illető azt állítja, hogy nem rendelkezik állampolgársággal, jegyezze fel ezt a fontos információt a személyre vonatkozó bármely iraton. Ha egy formanyomtatványon nem szerepelnek mezők a hontalanság/hontalanság jeleinek pontos feljegyzésére, jegyezze fel ezt valahol a formanyomtatványon, hogy legyen feljegyzés. Mindenképpen tájékoztassa erről az illetőt, és arról, hogy ez fontos lehet számára a jövőben. Őrizzen meg másolatokat bármely releváns dokumentumról is a dossziéjában.

Az is hasznos lehet, hogy megkéri a szervezetét arra, hogy adjanak módokat a hontalanság (annak kockázata) feljegyzésére minden vonatkozó formanyomtatványon.

A vizsgálati eljárás folyamán hontalanként vagy hontalansággal fenyegetettként azonosított személyeket az illetékes hatóságokhoz kell irányítani a hontalanságuk teljes körű meghatározása lefolytatására és megfelelő védelem biztosítására. Olvassa el a [Hontalansági Indexünket](#) további információért a hontalanság meghatározásáról az Ön országában.

3. Irányítsa át az embereket szaktanácsadás, támogatás és tájékoztatás megszerzéséhez

Azonosítson olyan szervezeteket, amelyek hontalanságra és állampolgárságra specializálódtak abban az országban, ahol Ön dolgozik, hogy kiderítse, tudnak-e segíteni. Néhány [tagunk](#) esetleg tud segíteni. Töltse le és használja az [útmutatónkat/poszterünket](#) menekültügyi válaszban résztvevők számára és a [rövid útmutatónkat](#) menekültek és menedékkérők számára.

4. Tudakozódjon a hontalanságról.

Némi további információ szerepel az alábbiakban és jóval több a weboldalainkon (linkek alább). Tudjon meg többet a hontalanság azonosításáról és regisztrálásáról itt:

- ➔ [EASO \(EUAA\) Gyakorlati Útmutató a Regisztrálásról: Kérelmek benyújtása nemzeti védelem iránt](#) (lásd 39-42.o. „Hontalanság”)
- ➔ [UNHCR eszköz a fogva tartott hontalanok azonosítására és védelmére](#)
- ➔ Menekültek fóruma: [Útmutató azon személyek azonosításához, támogatásához és útmutatásához, akiknél fennáll a hontalanság kockázata Franciaországban](#)

MILYEN VÁLTOZÁSOKRA VAN SZÜKSÉG SZAKPOLITIKAI SZINTEN?

A frontvonalbeli dolgozók rendkívül nagy mértékű változást hozhatnak azoknak a hontalanoknak az életében, akikkel találkoznak. A rendszer szintjén is szükség van változásokra, ezek közé tartoznak például:

- ➔ Az Európai Uniónak, a nemzeti hatóságoknak és a szolgáltatásokat és támogatást nyújtó más szervezeteknek **harmonizálniuk kell az eljárásokat a hontalanság megállapításához és feljegyzéséhez**. Az adatkategóriákat egyértelműen meg kell határozni és szabványosítani kell. Az „ismeretlen állampolgárság” kategóriát csak átmenetileg szabad használni a lehető legrövidebb ideig, és annak ki kell váltania az átirányítást a hontalanság megállapítására irányuló eljáráshoz. Egyértelmű

eljárásokat kell bevezetni a rögzített állampolgársági adatokban előforduló hibák felülvizsgálatára és helyesbítésére.

- Az államoknak **a hontalanság megállapítására irányuló eljárásokat** kell létrehozniuk, a helyes gyakorlattal és nemzetközi normákkal összhangban, egyértelmű átírási mechanizmusokkal annak érdekében, hogy biztosítsák a hontalanság megállapítását a megfelelő módon.
- Az Európai Uniónak és a nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a tolmácsok, kulturális közvetítők, ügyvédek, civil társadalmi szervezetek és közösségi csoportok **akadálytalanul elérjék az embereket a regisztrálásnál és a határátkelőhelyeken**, hogy biztosíthassák a vonatkozó információt, támogatást és tanácsadást a mozgásban lévő hontalanok részére.
- Az EU ügynökségeknek és nemzeti hatóságoknak **képzést és eszközöket kell biztosítaniuk a frontvonalbeli tisztviselők részére, hogy megismertessék őket a hontalansággal és állampolgársággal kapcsolatos problémákkal**. A szabályozó testületeknek, ügyvédi kamaráknak és civil társadalmi szervezeteknek azt is biztosítaniuk kell, hogy a munkatársaik és az önkéntesek hozzáféréssel rendelkeznek tájékoztatáshoz, képzéshez és forrásokhoz, hogy támogassák őket a hontalansággal érintett személyekkel folytatott munkájukban.

TOVÁBBI HÁTTÉR-INFORMÁCIÓ A KÉRDÉSRŐL ÉS TOVÁBBI FORRÁSOK

A hontalanság megállapításának elmulasztása sok problémát okozhat. A menedékjog regisztrálása és a vizsgálati eljárások során a tisztviselők a hontalan menekültet esetleg tévesen „rendelik hozzá” egy feltételezett állampolgársághoz a származási országa vagy nyelve alapján. Azt feltételezhetik, hogy a nők és gyermekek állampolgársága azonos a férjükével/apjukéval, ami azt jelentheti, hogy a gyermekek vagy házastársak hontalansága rejtve és megoldatlanul marad. Más esetekben a hontalanokat a származási ország állampolgárságával rendelkezőként könyvelik el, például egy hontalan szíriait „szíriaként” vagy egy bidoont „kuvaitiként” vagy „irakiként” regisztrálnak. Ez is komoly gondokat okozhat: például, ha a hazájukban javult a helyzet, a menekültektől elvárhatják (és arra kötelezhetik őket), hogy visszatérjenek. Ha hontalanok, de téves állampolgárságot tulajdonítottak nekik, előfordulhat, hogy nem tudnak visszatérni, és védett státusz vagy tartózkodási engedély nélkül maradnak, és/vagy fogva tartva a fogadó országban. Ha a hontalanságot ebben a korai szakaszban nem veszik észre, vagy az állampolgársági státuszt helytelenül rögzítik, azt később nehéz lehet helyesbíteni.

Előfordulhat, hogy a hontalanoknak jó okuk van arra, hogy ne azonosítsák a saját hontalanságukat. Előfordulhat, hogy egyes hontalan menekültek nincsenek tisztában a hontalanságukkal, vagy az állampolgárságuk hiányának relevanciájával a nemzetközi védelem iránti kérelmükben, illetve diszkrimináció vagy üldöztetés korábbi tapasztalatai miatt félhetnek közölni a hatóságokkal, hogy hontalanok. A hatóságoknak megértőeknek kell lenniük erre nézve, és többféle, nem zavarba ejtő lehetőséget kell kínálniuk a menedékkérőknek, hogy megbeszéljék az esetleges hontalanságot, szükség esetén helyénvaló védelem biztosítása céljából.

Néha egyeseket „ismeretlen állampolgárságúként” vagy „hontalanként” könyvelnek el, de ezt követően semmit nem tesznek azért, hogy olyan eljáráshoz irányítsák őket, amely megfelelően megállapítja az állampolgársági státuszukat. Ez később jelentős problémákat okozhat.

Szerezzen további információt

[Európai Hontalanügyi Hálózat](#)

[Hontalan Utazások](#)

[Hontalansági Index](#)

[UNHCR Hontalanság Felszámolásának weboldala](#)

[Az UNHCR Hontalansági Önképző Modul](#)

[Hontalanügyi és Befogadási Intézet](#)

[Állam nélkül](#)

Végezzen el egy kurzust a [Hontalanügyi és Befogadási Intézetnél](#) vagy a [Melbourne-i Egyetem szervezésében](#).

Európai szervezetek [kapcsolatba léphetnek az ENS-szel](#) képzési lehetőségekkel kapcsolatban. [Ugyancsak feliratkozhat a levelezőlistánkra/hírlevelünkre is](#), követhet minket a közösségi médiában és támogathatja

„A GÖRÖG RENDŐRSÉG NEM TUDOTT RÓLA, HOGY PALESZTIN MENEKÜLTEK VOLTAK SZÍRIÁBAN...[ŐK] NEM ENGEDTÉK MEG NEKEM, HOGY ÁTKELJEK A HATÁRON MACEDÓNIÁBA, AZ ÉSZAK-EURÓPÁBA UTAZÓ TÖBBI SZÍRIAINAK. FELTARTÓZTATTAK A HATÁRON, ÉS NEM ENGEDTÉK, HOGY ÁTKELJEK, MONDVÁN „CSAK SZÍRIAIKNAK””

~ „MAZEN”, EGY PALESZTIN, AKI SZÍRIÁBÓL MENEKÜLT EL 2015-BEN

(MAZEN KÉNYTELEN VOLT AZ ÚTJA TOVÁBBI RÉSZÉT JÓVAL VESZÉLYESEBB ÚTVONALAKRA SZERVEZNI, MERT A HONTALANSÁGÁT NEM ÉRTETTÉK MEG ÉS ŐT MÁSKÉNT KEZELTÉK, MINT A SZÍRIAI HÁBORÚ ELŐL MENEKÜLŐ SZÍRIAI ÁLLAMPOLGÁROKAT.)